

**White Collar Crime:
тенденції захисту посадових осіб
у кримінальних провадженнях**

Максим Салій, старший юрист EQUITY

Хто є службовою особою?

ч. 3 ст. 18 Кримінального кодексу України

*Службовими особами є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також постійно чи тимчасово обіймають в органах державної влади, органах місцевого самоврядування на підприємствах, в установах чи організаціях пов'язані з виконанням **організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій.***

Відповідно до ч. 4 ст. 18 Кримінального кодексу України службовими особами також визнаються:

- 1.** Посадові особи іноземних держав, у тому числі присяжні засідателі;
- 2.** Інші особи, які здійснюють функції держави для іноземної держави, зокрема для державного органу або державного підприємства)
- 3.** Іноземні третейські судді, особи, уповноважені вирішувати цивільні, комерційні або трудові спори в іноземних державах
- 4.** Члени міжнародних парламентських асамблей, учасником яких є Україна, та судді і посадові особи міжнародних судів.

Пункт 1 примітки до ст. 364 КК України зазначає наступне:

Службовими особами у статтях 364, 368, 368 5, 369 цього Кодексу є особи, які постійно, тимчасово чи за спеціальним повноваженням здійснюють функції представників влади чи місцевого самоврядування, а також обіймають постійно чи тимчасово **в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на державних чи комунальних підприємствах**, в установах чи організаціях посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських функцій.

Пункт 2 примітки до ст. 364 КК України

До державних та комунальних підприємств прирівнюються юридичні особи, у статутному фонді яких відповідно державна чи комунальна частка перевищує 50 відсотків або становить величину, що забезпечує державі чи територіальній громаді право вирішального впливу на господарську діяльність такого підприємства.

Судова практика

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26.04.2002 року «Про судову практику в справах про хабарництво»

Організаційно-розпорядчі обов'язки - це обов'язки по здійсненню керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності.

Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, колективних чи приватних підприємств, установ і організацій, їх заступники, керівники структурних підрозділів (начальники цехів, завідувачі відділами, лабораторіями, кафедрами), їх заступники, особи, які керують ділянками робіт (майстри, виконроби, бригадири тощо).

Судова практика

Постанова Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 21 лютого 2019 року у провадженні (справа № 554/2412/16-к)

Під **організаційно-розпорядчими функціями** розуміється здійснення керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності.

Судова практика

Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26.04.2002 року «Про судову практику в справах про хабарництво»

адміністративно-господарські обов'язки -

це обов'язки по управлінню або розпорядженню державним, колективним чи приватним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо).

Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальних, фінансових відділів і служб, завідуючих складами, магазинами, майстернями, ательє, їх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів тощо.

Стаття 1 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування»

Служба в органах місцевого самоврядування - це професійна, на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом.

**Стаття 2 Закону України
«Про службу в органах місцевого самоврядування»**

Посадовою особою місцевого самоврядування є особа, яка:

**працює в органах
місцевого
самоврядування**

**отримує заробітну плату
за рахунок
місцевого бюджету**

**має відповідні посадові повноваження щодо
здійснення організаційно-розпорядчих та
консультативно-дорадчих функцій**

Корупційні злочини, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем:

Стаття 191. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем

Стаття 262. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем

Стаття 308. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем

Корупційні злочини, у випадку їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем:

Стаття 312. Викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем

Стаття 313. Викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням

Стаття 357. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження

Злочини у сфері службової діяльності

Стаття 354. Підкуп працівника підприємства, установи чи організації

Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем

Стаття 364-1. Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми

Стаття 366. Службове підроблення

Стаття 367. Службова недбалість

Стаття 368-3. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права

Хто несе відповідальність?

▶ **ТОВ, ТДВ**

- Директор / Члени дирекції;
- Бухгалтер

▶ **Акціонерне товариство**

- Генеральний директора / Члени дирекції;
- Голова та члени наглядової ради;
- Голова та члени ревізійної комісії;
- Бухгалтер;

Хто несе відповідальність?

◀ Банк

- Члени правління банку;
- Голова та члени ревізійної комісії;
- Члени ради банку;
- Головний бухгалтер банку та його заступники;
- Працівники підрозділу з управління ризиками;
- Члени кредитного комітету;
- Керівник департаменту банківської безпеки;

◀ Органи

місцевого самоврядування:

- Сільський, селищний, міський голова, староста та їх заступники;
- Голова та заступники голови районних та обласних державних адміністрацій;
- Секретар сільської, селищної, міської ради;
- Голови постійних комісій;
- Керівники департаментів;

Дякую за увагу!

EQUITY
attorneys at law